

bleven enig med sig selv om, hvorledes de skulle tages, kunne afgøres paa et Halvart. Disse sidste Sager tage som Regel mange Gange længere Tid end de Sager, hvorom der skrives mange Aft fulde. Det er netop Sagen, man maa huske paa, at det er Sager af den mest aandelige Natur, der skulle behandles i dette Kontor, og dertil kræves moden Overvejelse, og det var netop en Ejendommelighed ved Justitsraad Jongiudres, han var Overvejsernes Mand. Jeg er ofte kommen til ham og har talt med ham om en eller anden Sag, idet han har villet raadføre sig med mig, og han har lagt Sagen hen og paa ny taget den frem og atter lagt den hen. Jeg ved, at mellem de Sager, som have ligget i Aarevis, er der Sager, som have været fremme den ene Gang efter den anden, og hvorpaa der er anvendt faare megen Tid. Men han manglede en Mand ved Siden af sig i Kontoret, med hvem han kunde raadføre sig og samarbejde. Jeg tror, at hvis det paa noget Sted er nødvendigt, at der bliver to Mænd til Arbejdet, er det netop paa dette Sted.

Naar det ærede Medlem fra København saa til sidst gav Anvisning paa, at Sagen skulde henvises til et Udvalg, og at man der maatte kunde komme til det Resultat at tilraade, at der ved Siden af de juridiske Kandidater blev ansat nogle teologiske Kandidater som Assistenten oppe i dette Ministerium, tror jeg rigtignok, at det er et Raad, som slet ikke forslaar, som det slet ikke vil hjælpe noget at følge. Skulde der ansættes Teologer i Ministeriet, saa skulde det ikke være paa det Punkt, men saa skulde det være saaledes, at der skulde ansættes en teologisk uddannet Mand som Direktør, en Mand, som havde Erfaring i Sagerne og kunde staa som den vejledende. Det skal jeg dog ikke indlade mig paa at foreslaa, for det ved jeg er umuligt at faa gennemført. Men hvad det skulde hjælpe at ansætte paa underordnede Trin nogle teologiske Kandidater, som manglede Kendskab til det kirkelige Liv og manglede Erfaring i disse Sager, ser jeg virkelig ikke. — Men, som sagt, hvad jeg ellers kunde have haft at sige, er i det væsentlige blevet sagt af min ærede Kollega fra 11te Kreds, og jeg skal derfor foreløbig indstrænke mig til, hvad jeg nu har sagt, idet jeg indstændig vil tilraade mine Meningsfæller at stemme for Forslaget, som det nu foreligger.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): Jeg tror

heller ikke, at jeg behøver at tilføje saa særdeles meget til, hvad jeg bemærkede og heller ikke at følge i alle Enkeltheder det lange Foredrag, hvori den ærede Landstingsmand for København (Det. Hansen) angreb Lovforslaget. Ganske særlig skal jeg naturligvis ikke følge ham paa Anliggender, som aldeles ikke vedrøre dette Forslag, hvis Omtale er betydningløs. Jeg skal heller ikke komme ind paa Spørgsmaalet om Urdelingen af Personer. Det vil være enhver klart, som har set, hvad Ministeriet har fremført til Motivering af Lovforslaget, og hvad jeg har udtalt, at der ikke har ligget noget som helst til Grund derfor, som kunde indeholde en Bebrejdelse eller Skygge af en saadan mod enten nogen forhenværende eller nuværende Embedsmand i Ministeriet. Man kan nemlig meget godt, fordi man erkender, at Arbejdet er blevet udført godt under den nuværende Ordning og bliver udført godt, fastholde, at det er en unaturlig Ordning, og at det Krav, der stilles f. Eks. til den nuværende Embedsmand, er et saadant, som — ja, jeg kan sige, Humaniteten byder ikke at lade vedblive og i Arræcker stille til en Mand. Det er uoverkommeligt, ikke uoverkommeligt paa Grund af Kvantiteten af Arbejdet, skønt den er betydelig større, end det ærede Medlem vilde indrømme, men paa Grund af Kvaliteten af Arbejdet. Denne kan naturligvis ikke oplyses ved Talstørrelser, det tror jeg, jeg selv bemærkede før, men Bemærkningerne derom modsiges i hvert Tilfælde ikke af, hvad det ærede Medlem fremførte og kan ikke modsiges. Naar det f. Eks. siges: Ja, der er saa lidt Lovgivningsvirksomhed, saa lidt Forberedelse af Lovgivningsarbejde, saa hviler det jo paa en fuldstændig Feslseen. Der er i Virkeligheden en Mængde Lovgivningsspørgsmaal, som behandles ogsaa i dette Departement under Ministeriet, men som finde deres Udtryk paa Finansloven. Der er andre Sager, som efter deres Bestaaffenhed ere Lovgivningsspørgsmaal, men som ikke finde deres Udtryk i Love, fordi de høre under, hvad jeg vil kalde den administrative Lovgivning, altsaa under den kongelige Anordningsmyndighed, der har et meget stort Omfang her paa Grund af de historisk givne Forhold. Om det er betydelige Reforme eller ubetydelige Reforme, som forberedes og have været forberedte og ere gennemførte i den lange Arrække, som ligger før min Indtræden i Ministeriet, skal jeg slet ikke indlade mig paa at bedømme; hvad enten de ere store eller smaa, saa have de Krav paa et ganske overordentligt Arbejde,